

Higiēnas prasību ievērošana bērnu nometnēs

Lolita Osipova

Mirandas Nometnes® vadītāja,

“Latvijas Pieaugušo izglītības centrs MINERVA” lektore

Higiēna

Higiēnas prasības ir nosacījumu un praktisku pasākumu kopums, kas nepieciešams, lai organizētu drošu un veselībai nekaitīgu pakalpojumu sniegšanu.

Tās ietver ne tikai tīrīšanas režīma nodrošināšanu, bet arī nosacījumus un prasības telpām, iekārtām un personālam, lai līdz minimumam samazinātu vai likvidētu iespējami kaitīgo vides faktoru (fizikālo, ķīmisko, bioloģisko) iedarbību pakalpojumu sniegšanas laikā.

Normatīvie akti:

- MK 01.09.2009. noteikumi **Nr. 981**
„Bērnu nometņu organizēšanas un darbības kārtība”
- **Vadlīnijas piesardzības pasākumiem bērnu nometņu organizētājiem**
(www.nometnes.gov.lv Aktualizētas 18.05.2023.).
- MK 24.07.2018. noteikumi **Nr. 447**
„Noteikumi par darbiem, kas saistīti ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai, un obligāto veselības pārbaūžu veikšanas kārtība”;
- MK 28.09.2021. noteikumi **Nr. 662, spēkā no 11.10.2021.**
„Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai” (120.p. *”Bērnu nometnes organizēšanā ievēro piesardzības pasākumus, kas noteikti Valsts izglītības satura centra vadlīnijās bērnu nometņu organizētājiem. Bērnu nometnē ir noteikta atbildīgā persona un izstrādāta procedūra rīcībai, ja nometnes dalībnieku vai darbinieku vidū konstatēta saslimšana ar Covid-19.”*)

Lai rīkotu bērnu nometnes, nepieciešams saņemt Veselības inspekcijas (VI) pozitīvu atzinumu par telpu atbilstību higiēnas prasībām.

Atzinums nav vajadzīgs:

- ja attiecīgais atzinums par nometnes norises vietu jau **ir** un tam nav beidzies **termiņš (12 mēneši)**,
- ja **mainās** nometnes veids **no diennakts** nometnes (un atzinums jau ir saņemts) **uz dienas** nometni,
- nometnei **ārpus telpām**,
- nometnei telpās un ārpus telpām par nometnes **darbību ārpus telpām**,
- ja nometnes norises objektā attiecīgajā kalendāra gadā ir veiktas pārbaudes saskaņā ar attiecīgās jomas normatīvajiem aktiem.

Vismaz mēnesi pirms nometnes sākuma ir jāiesniedz pieteikums **Veselības inspekcijas atzinuma** saņemšanai.

To var izdarīt:

- www.nometnes.gov.lv, aizpildot sagatavotu pieteikuma formu
- VI filiālēs, iesniedzot rakstiski aizpildītu pieteikumu
- izmantojot e-pakalpojumu vietnē www.latvija.lv

Nepieciešamie dokumenti VI atzinuma saņemšanai:

- 1) Informācija par nometnes organizētāju;
- 2) informācija par nometnes veidu, atbilstoši tās programmai un iekārtojuma veidam, dalībnieku skaits un vecums;
- 3) informācija par nometnes vietu, adrese;
- 4*) telpu **nomas līgums** vai īpašumu apliecinošs dokuments;
- 5*) **telpu plāns** (diennakts nometnēm);
- 6*) informācija par nometnes **programmu**;
- 7*) **dzeramā ūdens** testēšanas pārskats (decentralizētas ūdensapgādes gadījumā);
- 8*) **peldūdens** testēšanas pārskats (gadījumā, ja peldvieta nav inspekcijas uzraudzībā un nometnes laikā ir paredzēta peldēšanās).
- 9) informācija par **ārstniecības personu** vai iestādi, kas nodrošinās pakalpojumus (līgums);
- 10) informācija par **ēdināšanas** organizēšanu (līgums);

Veselības inspekcijas atzinums ir maksas pakalpojums*. (Cenas ar PVN)

1.	dienas nometnei ar dalībnieku skaitu līdz 20	46,98 EUR
2.	dienas nometnei ar dalībnieku skaitu vairāk par 20	53,33 EUR
3.	diennakts nometnei ar dalībnieku skaitu līdz 20	59,65 EUR
4.	diennakts nometnei ar dalībnieku skaitu vairāk par 20	66,00 EUR

Atzinuma maksa ietver arī transporta nodrošinājumu Inspekcijas speciālistam, lai ierastos uz nometnes vietu tās apsekošanai.

*Jaunsardzes centra rīkotajām nometnēm atzinumu sniedz **bez maksas**.

- Izsniegtā atzinuma **derīguma termiņš ir 12 mēneši**.
- Inspekcijas izsniegtais atzinums **derīgs tikai konkrētajai norises vietai**, kas minēta atzinumā.
- Atzinumu drīkst izmantot **tikai tā persona** (fiziska vai juridiska), **kurai tas ir izsniegts**. (*Izņēmums- telpu izīrētājam izsniegts atzinums*)

Higiēnas prasības nometnēm

MK noteikumi Nr. 981 „Bērnu nometņu organizēšanas un darbības kārtība”

10.12.1. Nometnes **teritorija ir sakopta**, labiekārtota un dalībniekiem **droša**.

10.12.2. Nometnes ēkā vai tās tuvumā **neatrodas** institūcijas (**objekti**), kuru darbība var **apdraudēt** dalībnieku drošību un veselību.

10.12.3. Nometnē tiek nodrošināta **sadzīves atkritumu** savākšana un uzglabāšana slēgtos konteineros, kuri atrodas vismaz 20m attālumā no ēku logiem, vai speciāli šim nolūkam paredzētos noslēgtos atkritumu maisos, kurus nogādā atkritumu uzglabāšanas vietā.

10.12.4. Nometnē ir nodrošinātas **nepieciešamās telpu grupas**, vietas vai zonas nometnes programmas īstenošanai - mācībām, atpūtai, sportam, ēšanai, gulēšanai, personīgās higiēnas ievērošanai.

Uz 10 dalībniekiem – 1 klozētpods, 1 izlietne.

Diennakts nometnēs – 1 duša uz 20 dalībniekiem.

Gulāmtelpu platība diennakts nometnēs: min.3,5 m²/cilv.

10.12.5. Diennakts nometnēs dalībniekiem ir nodrošināts viegli kopjams **gulēšanas inventārs**. Dalībnieku gultas veļu un dvieļus maina ne retāk kā reizi 10 dienās. Netīro veļu līdz mazgāšanai uzglabā atsevišķi šim nolūkam paredzētā maisā vai tvertnē.

10.12.6. Diennakts nometnēs ir nodrošināta vieta vai **telpa** īslaicīgai dalībnieka **izolācijai** infekcijas slimību gadījumos, līdz ierodas likumiskie pārstāvji vai neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta pārstāvji.

10.12.7. Nometnes laikā peldēšanās pieļaujama tikai **drošās peldvietās** un **dienas gaismā**. Peldēšanos organizē peldvietās, kas iekļautas valsts monitoringa programmā vai kurās pirms nometnes darbības uzsākšanas ir **veikta peldvietas ūdens kvalitātes pārbaude** jebkurā šajā jomā akreditētā laboratorijā.

10.12.8. Nometnē izmantotais **dzeramais ūdens** atbilst dzeramā ūdens obligātajām nekaitīguma prasībām vai arī tiek izmantots rūpnieciski fasēts dzeramais ūdens.

10.12.9. Nometnes **telpās** nodrošina tīrību un kārtību. Telpu mitro **uzkopšanu** veic pēc nepieciešamības, bet ne retāk kā reizi dienā. Tualetes un dušas telpas, kā arī sanitāri tehniskās ierīces uzkopj pēc vajadzības, bet ne retāk kā divas reizes dienā, izmantojot dezinfekcijas līdzekļus.

NB! (Jaunākajās Vadlīnijās: *Telpu mitro uzkopšanu veikt vismaz divas reizes dienā. Tualetes telpu mitro uzkopšanu veikt vismaz reizi 3 stundās*).

10.12.10. Nometnes dušas un tualetes telpām lieto atsevišķu **uzkopšanas inventāru**.

10.12.11. Nometnē nodrošina vietu vai telpu **uzkopšanas inventāra uzglabāšanai**. Dezinfekcijas līdzekļus uzglabā dalībniekiem nepieejamā vietā.

Papildināts un spēkā no 10.06.2020.:

Nometnes darbības laikā organizētājs nodrošina:

- 10.13. nometnes atbilstību prasībām, kas noteiktas normatīvajos aktos par epidemioloģiskās drošības pasākumiem un pretepidēmijas pasākumiem Covid-19 izplatības ierobežošanai.

DARBINIEKU veselība, ierodoties nometnē

Ikvienam darbiniekam, neatkarīgi no darba formas: darba līgums, uzņēmuma līgums, brīvprātīgais darbs u.c., pienākumu apjoma: audzinātājs, palīgs, asistents u.c., izglītības līmeņa: pedagogs, cits speciālists, students, skolnieks u.c., kas **darbojas bērnu nometnē tiešā saskarsmē ar bērniem**, jābūt **ģimenes ārsta izsniegtai izziņai** par to, ka **drīkst strādāt ar bērniem** (veidlapa 27/u – Izraksts no medicīniskās kartes).

- Izziņa derīga 1 gadu.

Ierodoties darbā bērnu nometnē, darbinieks **uzrāda izziņas oriģinālu**, kuru **darba devējs nokopē un apliecina kopijas pareizību**.

- Pie darba devēja glabājas **apliecinātā izziņas kopija**.
- Darbiniekiem netiek prasīta obligāta vakcinācija pret Covid-19.
- Darbiniekiem, kas iesaistīti **ēdienu gatavošanā** no nefasētas pārtikas, nepieciešama **papildus izziņa** no ģimenes ārsta, ka **atļauts strādāt ar nefasētu pārtiku**.

DALĪBNIIEKU veselība, ierodoties nometnē

Ierodoties nometnē, dalībniekiem ārsta izziņa **NAV JĀIESNIEDZ.**

P.S. **Potēšanas pase** utml. potēšanas dokumentu vai to kopiju iesniegšanas prasība, kā arī citi t.s. “obligātie ieraksti” ģim. ārsta izziņā kopš 27.06.2017. MK not. grozījumu pieņemšanas **IR ATCELTĪ.**

DALĪBNIEKU veselība (turpinājums)

- Nometnes 1.dienā **ārstniecības persona**, pamatojoties uz līgumu par medicīnas pakalpojumu sniegšanu, visiem nometnes **dalībniekiem** veic **pedikulozes** pārbaudi un **infekcijas slimību pazīmju** neesamības novērtēšanu, kas sevī ietver tādu pazīmju identificēšanu kā caureja, vemšana, ādas, gļotādas vai acu ābolu dzeltes, paaugstināta ķermeņa temperatūra vai infekciozas izcelsmes izsitumi).
- *Attiecas uz pilnīgi visām nometnēm – gan dienas, gan diennakts, t.sk. sporta nometnēm, izņemot jaunsardzes nometnēm, kas to veic, ja par to ir aizdomas (šajā gadījumā var veikt darbinieks, kurš apmācīts paplašinātā pirmās palīdzības sniegšanā).*

Par pārbaudes faktu **jāsastāda dokumenti**, ko nometnes organizētājs/vadītājs var uzrādīt pārbaudošo institūciju pārstāvjiem.

- **Pirmajā dienā diennakts nometnēs un dienas nometnēs - katru dienu** nometnes organizatora **norīkota persona** nodrošina bērnu un darbinieku **veselības skrīningu** (temperatūras mērīšana, elpceļu saslimšanas pazīmes: klepus, iesnas, kakla sāpes), veicot **vizuālu novērojumu**.
- Nometnes dalībnieku **veselības stāvokli monitorē** visu nometnes norises laiku.

Vadlīnijas

piesardzības pasākumiem bērnu nometņu organizētājiem

Nosacījumi epidemioloģiski drošas nometnes organizēšanai un norisei

- Netiek pieļauta personu, kurām noteikta pašizolācija, mājas karantīna vai izolācija, klātbūtne nometnē.
- Netiek pieļauta bērnu un darbinieku ar elpceļu infekcijas slimību pazīmēm klātbūtne nometnē.

Vadlīnijas

piesardzības pasākumiem bērnu nometņu organizētājiem

Nometnes organizatoram jānodrošina:

- nometnes **darbinieku un dalībnieku instruēšana** par personīgās higiēnas, dezinfekcijas līdzekļu lietošanu, uzturēšanos telpās, ēdienreižu organizēšanu, rīcību āra aktivitātēs un pārgājienos un citiem drošības pasākumiem;
- dalībnieku **vecāku (likumiskā pārstāvja) informēšana** par nometnes noteikumiem, par dalībnieka atvešanu un aizvešanu no nometnes (*t.sk. vai vecāki drīkstēs ieiet nometnes telpās*), kā arī par izņemšanu no nometnes, ja dalībniekam, atrodoties nometnē, parādās akūtas elpceļu infekcijas slimības pazīmes, vai atbilstoši kompetento iestāžu norādījumiem tiek noteikti epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 saslimšanas gadījumā;
- kontaktinformācija un saraksti par **visām** personām, kas atradušās nometnē (*t.sk. **vecāku, ja tie bija atradušies nometnes telpās, bērnus atvedot; brāļu/māsu/vecvecāku – ja viņi bija ieradušies kā viesi pie bērna vai piem, uz nometnes koncertu; nometnes vieslektoru/ ārpakalpojumu sniedzēju un to apkalpojošā personāla utml.***).
- **atbildīgā persona un procedūra rīcībai**, ja nometnes dalībnieku vai personāla vidū tiek konstatēts Covid-19 saslimšanas gadījums;

Vadlīnijas

piesardzības pasākumiem bērnu nometņu organizētājiem

Nosacījumi epidemioloģiski drošas nometnes organizēšanai un norisei

- Ja **darbiniekam**, veicot darba pienākumus, parādās akūtas elpceļu infekcijas slimības **pazīmes**, darbinieka **pienākums pārtraukt darba pienākumu veikšanu**, informēt nometnes organizatoru par situāciju un **doties mājās**, kā arī telefoniski sazināties telefoniski ar ģimenes ārstu, lai vienotos par turpmāko ārstēšanas režīmu. Darbinieks **var atgriezties nometnē tikai ar ģimenes ārsta atļauju**.
- Ja **bērnā**, atrodoties nometnē, parādās akūtas elpceļu infekcijas slimības pazīmes:
  - **izolē** bērnu atsevišķā telpā/ vietā,
  - **sazinās ar bērna vecākiem**, kuri nekavējoties **ierodas pēc bērna**.
- Ja akūtas elpceļu infekcijas pazīmes konstatētas **diviem vai vairāk bērniem** nometnes organizators **sazinās ar SPKC** attiecīgās reģionālās nodaļas epidemiologu.

Ja darbiniekam vai noņemtnes dalībniekam ir Covid-19, SPKC ieteikumi

SPKC ieteikumi iestādei vai uzņēmumam, ja iestādē kontaktēts Covid-19:

<https://www.spkc.gov.lv/lv/kontaktpersonu-zinosana>

Ja ir darbiniekam vai dalībniekam noņemtnes laikā tiek noteikts Covid-19 pozitīvs testa rezultāts, par ko darbinieks vai dalībnieka vecāki informē noņemtnes organizatoru (pietiek ar mutisku informēšanu), tad **atbildīgā persona nekavējoties apzina kontaktpersonas**, kuras atbilst šādiem kritērijiem:

- ✓ kura atradusies slēgtā vidē (piemēram, koplietošanas vai sanāksmju telpā, uzgaidāmajā telpā utt.) kopā ar Covid-19 inficēto personu ilgāk par 15 minūtēm;
- ✓ bijis fizisks kontakts ar Covid-19 inficēto personu (piem., sarokšanās, apskāviens);
- ✓ bijis neaizsargāts tiešs kontakts ar Covid-19 inficētās personas inficētajiem izdalījumiem (piemēram, uzklepots);
- ✓ bijis personīgs kontakts ar Covid-19 inficēto personu ne tālāk kā divu metru attālumā un ilgāk par 15 minūtēm.

Saraksts ar: kontaktpersonu vārds, uzvārds, pers.kods, tālr.numurs, pēdējās kontaktēšanās datums, **jāsūta uz: kontaktpersona@spkc.gov.lv** *Excel formas veidlapa atrodama SPKC mājas lapā.*

Šāds saraksts būs jāgatavo arī gadījumā, ja pozitīvā testa datums darbiniekam vai dalībniekam būs nākamajā vai aiznākamajā dienā pēc noņemtnes noslēguma.

NB! Sūtot e-pastu, excel failam jābūt šifrētam un aizsargātam ar paroli. Paroli varat nosūtīt īsziņā uz tālruni 26451885 (attiecīgi minot arī iestādes nosaukumu), nosaukt pa tālruni, vai atsūtīt atsevišķā e-pasta vēstulē. *Instrukcija, kā šifrēt failu, arī atrodama SPKC mājas lapā.*

Vadlīnijas

piesardzības pasākumiem bērnu nometņu organizētājiem

Bērnu un darbinieku personīgās higiēnas un profilakses pasākumi

- Bieži un rūpīgi mazgāt rokas ar siltu ūdeni un ziepēm, īpaši pirms ēšanas, pēc tualetes apmeklējuma, pēc pastaigām, kā arī aktivitātēm gan ārā, gan telpās.
- Roku mazgāšanu veikt vismaz 20 sekundes.
- Roku nosusināšanai izmantot vienreizējās lietošanas papīra dvieļus.
- Nepieskarties sejai (acīm, degunam un mutei) ar nemazgātām rokām.
- Mācīt bērnus par pareizu roku mazgāšanu, vadoties pēc SPKC mājaslapā publicētiem ieteikumiem.
- Darbinieku roku dezinfekcijai pieejamā vietā izvietot 70% spirtu saturošus roku dezinfekcijas līdzekļus.
- Darbiniekiem nometnē izmantot maiņas apģērbus, t.i., viņi nometnē neuzturas ar tām pašām drēbēm, ar kurām atnāk no mājām.

Vadlīnijas

piesardzības pasākumiem bērnu nometņu organizētājiem

Telpu un aprīkojuma uzkopšanas pasākumi

- Biežāk lietotās **virsmas un priekšmetus dezinficēt**, izmantojot 70% spirtu saturošus dezinfekcijas līdzekļus, piemēram, skārienjutīgās ierīces, galda virsmas, durvju rokturus, krēsla atbalsta virsmas, ūdens krānus.
- Rūpīgi izvērtēt koplietošanas priekšmetus un izņemt no aprites to, ko nevar katru dienu pienācīgi mazgāt ar tīrīšanas līdzekļiem un, ja nepieciešams, dezinficēt.
- **Regulāri vēdināt telpas** vai nodrošināt labu mehānisko ventilāciju (pārliecinoties par to funkcionalitāti).
  - *Pasākumus plāno ar pārtraukumu ne retāk kā ik pēc divām stundām un pārtraukuma laikā nodrošina telpu vēdināšanu vismaz 15 minūtes.*
- Regulāri veikt telpu uzkopšanu. **Telpu mitro uzkopšanu veikt vismaz divas reizes dienā. Tualetes telpu mitro uzkopšanu veikt vismaz reizi 3 stundās.**
- Detalizēta informācija par telpu tīrīšanu un dezinfekciju pieejama SPKC mājaslapā: <https://spkc.gov.lv/lv/tavai-veselibai/aktualitate-par-jauno-koronavi/tirisana-un-dezinfekcija/>

Paldies par uzmanību!

Saulainu, veselīgu un
piedzīvojumiem bagātu
nākamā gada nometņu sezonu!

Ar cieņu,

Lolita Osipova,

Mirandas Nometnes® vadītāja,

SIA "Latvijas Pieaugušo izglītības centrs MINERVA" lektore

t. 29429191 (Miranda)